

Kunst in het woonzorgcentrum Home Sint-Jozef

Een nieuw gebouw vraagt aankleding en opsmuk. Naast bloemen en planten, mooie gordijnen, een meubelstuk of een architecturale vondst kan kunst een gebouw een andere dimensie geven.

Maar kunst is niet op zich, het dient. Het dient de mensen die in het gebouw verblijven, wonen of werken.

Figuratieve kunst levert mooie beelden. Het brengt mensen in vervoering. Het kan vreemde culturen, de natuur, de geschiedenis binnenbrengen in het dagelijks bestaan. Het kan ook een herinnering oproepen van vroegere tijden of plaatsen van elders in de wereld naar hier halen.

Abstracte kunst daarentegen doet de verbeelding werken. Het vraagt inspanning, tijd, herbekijken, denken en voelen. Het kan steeds opnieuw iets anders betekenen. Bij het bekijken van abstracte of conceptuele kunst wordt de kijker uitgenodigd na te gaan wat de kunstenaar bedoeld heeft. Wat is de boodschap, wat wil de kunstenaar overbrengen? Hoe moet ik het kunstwerk "lezen"? Bijkomend kan het kunstwerk anders overkomen wanneer men het van een andere kant bekijkt. Zowel letterlijk (van dichtbij of veraf bijvoorbeeld) als figuurlijk (een slechte dag of goedgemutst) kan een kunstwerk gans andere indrukken nalaten.

Daarom heeft Home Sint-Jozef gekozen voor de beide vormen van kunst. De vaste werken zijn abstract en conceptueel. Maar er is plaats voor het tentoonstellen van andere kunst en soms worden foto's als kunstobject opgehangen. Al deze vormen zijn een aanvulling op het dagelijks leven van de bewoners, medewerkers en bezoekers.

In grote zaal in de zorgstraat zijn monumentale schilderijen te vinden, in de tuin een groot wit complex van muren en in de gang en inkom ook enkele abstracte werken. In de doorgang van de inkom naar de zorgstraat is plaats voorzien voor het tijdelijk ophangen van schilderijen, alsook in de gangen van het gebouw aan de Walemstraat. Een deel van de werken zijn dus permanent, een deel veranderen regelmatig.

Deze folder probeert de verschillende werken uit het vaste oeuvre uit te leggen. Enige achtergrond kan het genot van de werken alleen maar vergroten.

Luc De Wulf

Algemeen directeur **Schilderijen in het gebouw (zorgstraat)**

Kunstenaar Ray (geboren Patrick Leysen, 1970)

Abstracte kunst is de meest eisende en complexe vorm van expressie. Dit is te wijten aan het feit dat abstracte kunst open staat voor verschillende interpretaties naar gelang de leefwereld van de kijker. Verschillende kijkers kunnen dus simultaan hetzelfde kunstwerk anders interpreteren. Een uitleg van de scheppende kunstenaar kan die interpretatie een extra dimensie geven.

Op zich is deze theoretische benadering al fascinerend. De kijker komt in de leefwereld van de kunstenaar terecht en deelt de zijne. Emoties worden op dat moment gedeeld en een nieuwe dimensie ontstaat zowel voor de kijker als voor de kunstenaar.

Het Project:

De bedoeling van het project is een ode te brengen aan de generatie met de meeste levenservaring. Die generatie, de bewoners van Home Sint-Jozef, heeft onze maatschappij vorm gegeven.

Onze welvaart, ons welzijn, onze cultuur en onze samenleving is dankzij hun inspanningen tot stand gekomen.

“Anker” – inkom (100*100 cm/acryl matte vernis)

De benadering van de bewoners wordt gekenmerkt door diverse elementen samengevat in het ANKER-project. Levenskwaliteit kan bereikt worden als mensen hun **Autonomie** kunnen bewaren. Dit is geen absoluut begrip. Het gaat over autonomie in verbondenheid met familie, vrienden en kennissen. Autonomie wil niet zeggen trek uw plan maar wel de keuze krijgen in de verdeling van zijn energie. Waar wil een bewoner energie insteken en waar niet. De medewerkers zullen dan inspringen daar waar nodig. Een mens is pas mens als hij omringt is door andere

mensen. Oude mensen verliezen een deel van hun geliefden en gekenden. Nieuwe mensen in het **Netwerk** plaatsen of de bestaande mensen aantrekken is een opdracht van een woonzorgcentrum. De bewoners benaderen met heel veel **Respect** en hen **Erkennen** als partner in de zorg maakt dat het mogelijk is de levenskwaliteit te verhogen, de vermindering te remmen of op zijn minst de **Kwaliteit** van leven te stabiliseren. Het schilderij in de inkom stelt deze filosofie voor. Aan de grondslag van dit schilderij ligt de bewondering van de kunstenaar voor het werk van Maurits Cornelis Escher.

“LEGE KADE” - Groene Zaal, annex cafetaria (triptiek: 3* 120x200cm/acryl blinkende vernis)

Deze triptiek representeert een lege kade. Leeg omdat er nog veel dient te gebeuren. Het verwijst naar het verleden waar de haven van Antwerpen nog niets was in vergelijking met nu. Het blauwe verwijst naar het water. Water is in Antwerpen een deel van het leven en de bestaansreden van vele mensen. De generatie die nu in een woonzorgcentrum verblijft heeft gezorgd voor de invulling, de opbouw van de haven en zo voor een goed leven van vele burgers. Het is dan ook een ode aan hen die hier hebben aan meegewerkt.

Het middelste paneel is omgekeerd. Het stelt de andere kant voor. Vanop de kade kan men het ruime sop zien. De toekomst, de ontwikkeling, de zee. Hier wordt verwezen naar het anker; het anker lichten, vooruit kijken, evolueren.

Zonder de gedrevenheid van de arbeidskrachten van de haven zou Antwerpen nooit zijn uitgegroeid tot de metropool die het nu is. De lege kade legt de nadruk op de generaties die gedurende eeuwen in de haven hebben gewerkt. De inspiratie komt van het post-impressionistische tijdperk.

“Het leven” - Blauwe Zaal (diptiek: 2* 200 x120 cm/acryl blinkende vernis)

Dit schilderij verwijst naar de zuiderse roots van de kunstenaar. Citrus-geel verwijst naar de middellandse Zee en Zuid-Europa. De rode lijnen symboliseren onze levenslopen, het bloed dat door onze aderen stroomt, de liefde en de passie. Zoals deze lijnen elkaar kruisen en soms van richting veranderen, veranderen onze levenslopen door het ontmoeten van mensen.

“Petrochemie” - doorgang zorgstraat naar gebouw Walemstraat (200 x 120 cm / acryl blinkende vernis)

De haven en petrochemie zijn bijna synoniemen. Toch is de industrie in Vlaanderen niet meer wat ze was. Eens was België koploper in de industriële evolutie, nu hinkt ze eerder achterop. De industrie heeft hier weelde en welzijn gebracht. Maar de contouren van het schilderij zijn vaag en roept vragen op. België kent nu een economische crisis, een politieke crisis en geloofscrisis. Het gevolg is dat we nu een identiteitscrisis kennen. Wat met de eenheid van het land? Wat met de solidariteit? De kijker wordt uitgenodigd tot bezinning en reflectie over hoe het was, is en zal zijn. De kleuren verwijzen naar luxe, weelde en roest. Inspiratie voor dit werk is het levenswerk van Mark Rothko.

“Vuurtoren in de mist” - doorgang zorgstraat naar gebouw Walemstraat (200 x 120cm / acryl blinkende vernis)

Soms lopen mensen in de mist. Ze verdwalen in luxe, in geld of andere betrachtingen en vinden hun weg niet meer. Soms zijn mensen verdwaald, van het spoor geraakt en weten niet welke kant op. Dit schilderij geeft hen hoop. Want er is steeds een baken. Een

herkenningspunt, een spoor. Deze bakens kunnen mensen zijn, jonge mensen en oude mensen, toevallige ontmoetingen of mensen die men al lang kent. Ook plaatsen zoals Home Sint-Jozef kunnen voor mensen een baken zijn, van gerust zijn voor de dagen die komen, gerust zijn waar moeder of vader verblijft. Ook het geloof kan een baken betekenen. Het schilderij is een ode aan mensen die voor anderen een baken zijn en is inspirerend voor hen die een baken zoeken.

RUIMTE IN DE TUIN – door Peter Deelen

De kunstenaar

Interieurarchitect van opleiding, werkt heel vormelijk met materiaal en kleur, wat soms een uiterst functionele woon-werkunit oplevert, maar langs de andere kant ook kan uitmonden in een object of random kunstwerk.

Het werk

Soms komt de vraag naar voor of we nog een christelijk woonzorgcentrum zijn. De oude kapel werd afgebroken en ontwijdt. De zichtbare verwijzingen dreigen te verdwijnen. In het kader van het verplichte kunstwerk (verplicht vanuit de Vlaamse overheid gelet op de subsidiëring) is er gezocht naar een zinvol kunstwerk dat de christelijke identiteit gestalte kon geven.

Het prieel bestaat uit diverse muren en openingen. De muren symboliseren de beschutting die gevonden kan worden in het geloof. Maar het geloof sluit niemand op en niemand uit. Iedereen kan binnen en zo nodig weer buiten. Vanwaar je ook komt of waar je ook naartoe wilt, er is steeds een muur en een opening te zien.

Het gebouw is modern van structuur, maar bevat glasramen van de oude kapel. Zo wordt verwezen naar de geschiedenis van het christendom alsook van Home Sint-Jozef. Een modern gebouw verwijst naar de toekomst, geloven is niet oubollig, maar kan ook in de toekomst betekenisvol zijn.

Het geheel staat als een baken in de natuur en straalt vernieuwing en hoop uit. Een plek om te bezinnen of te ontmoeten temidden van 'moeder' natuur.

De blauwe bak, waarop gerust kan worden, straalt licht uit tijdens de nacht. Geloof moet immers niet verlicht worden, het licht van binnenuit. Op die manier is het een mysterieuze houvast in de duisternis. Het geeft de tuin aanvullend een feeëriek karakter.

Tot slot de witte palen: het stellen mensen voor (niet toevallig 12) die zich naar het gebouwtje begeven. Het zijn ook bakens voor de brandweer: zij kunnen veilig met hun wagens tussen de palen rijden zonder weg te zakken (letterlijk dan).

ANDERE WERKEN (niet te bezichtigen)

Winterlandschap – Piet Vandenbuys – bureel directie

Litho -

Zuid Frankrijk – Herman Janssens – vergaderzaal Suydermanzaal

-